

DRUŽBE KĆERI MILOSRĐA TSR SV. FRANJE
USUSRET STOGODIŠNJICI DRUŽBE

Trajna formacija laika

2019

Materijal pripremljen na međunarodnom susretu laika i sestara
Kćeri milosrđa.

Rim, 22.-30. rujna. 2018.

UVOD

Dragi prijatelji, Misionari milosrđa!

Hvaljen Isus i Marija!

Ove brošure pripremljene su na Prvom međunarodnom susretu laika i sestara, održanom u Rimu od 22. do 30. rujna 2018. Namijenjene su za trajnu formaciju laika u karizmi, duhovnosti i poslanju Kćeri milosrđa. Na taj način oraspoložujemo naša srca za zajednički hod prema stogodišnjici Družbe prema pripremljenom programu na stranici šest.

Iz radne sheme vidljivo je da je okvirna tema trogodišnjeg programa "*Svetost*", prema apostolskoj pobudnici "*Gaudete et Exsultate*" Svetog oca pape Franje. Smatralo se prikladnim odabrati ovu temu jer svi crkveni dokumenti o kojima ćemo razmišljati: "*Laudato Si*", "*Amoris Laetitia*" i "*Evangelium Gaudium*", vode nas do krajnjeg cilja, a to je: SVETOST!

U 2019. godini, središnji dokument za proučavanje bit će *Laudato si*, koji se bavi brigom o okolišu, temom koja brine sve nas i naše zemlje. U brošurama ćete naći samo neke brojeve spomenutog dokumenta, a svi ste pozvani temeljito upoznati i proučiti cijeli tekst do kraja ove godine. Na isti način nastaviti

ćemo i u narednim godinama s brošurama i dokumentima koji će biti predmetom našeg razmišljanja.

Za promicanje temeljitije formacije laika Misionara milosrđa izuzetno je važan voditelj/ica odgojnih susreta koji će na kreativan način ohrabriti članove za proučavanje cjelovitog dokumenta. Hrabro samo, to je moguće.

Neka Gospodin ispuni naša srca mirom, blagoslovi nas kao obitelj njegove ljubljene kćeri Marije Petković, kako bismo u dubini svoga bića osjetili da smo muškarci i žene od Boga "pomilovani" kako bismo istu milost mogli dati svima onima koji su u potrebi. Samo na taj način, biti ćemo sjeme novog života u Crkvi i u društvu. Gospodin nas ohrabruje, svaki dan, po našem poslanju poziva nas da gradimo svoj život u karizmi koju nam je ostavila Blažena Majka. U hodu prema Stogodišnjici, **Zajedno na slavu Božju**, "pripreмимо svoje nebo djelima milosrđa".

Mir i dobro

TROGODIŠNJI PROGRAM – RADNA SHEMA

2019: DOKUMENT: “LAUDATO SI”	2020: DOKUMENT: “AMORIS LETITIA”	2021: DOKUMENT: “EVANGELIUM GAUDIUM”	S V E T O S T
BROŠURA Br. 1: SVETOST	BROŠURA Br.: 2. SVETOST	BROŠURA Br: 3 SVETOST	
<i>BROŠURA Br. 2: Tema: Lodare e ringraziare per la creazione.</i>	<i>BROŠURA Br.: 1 Tema: Vrijednost obitelji</i>	<i>BROŠURA Br 1: Radost Evanđelja: Prevladavanje tuge, ne podnosite vječnu korizmu. Ljubite Isusa i izađite iz zidova,</i>	
<i>BROŠURA Br 3: Tema: Osobna odgovornost za zaštitu okoliša.</i>	<i>BROŠURA Br 2: Tema: Neke pastoralne perspektive</i>	<i>BROŠURA Br. 2: Obitelj blažene Majke Petković odlazi u predgrađe svijeta.</i>	
<i>BROŠURA Br. 4: Tema: Ekološka konverzija</i>	<i>BROŠURA Br. 3: Tema: Duhovnost supružnika i obitelji</i>	<i>BROŠURA Br 3: Crkvu gradi obitelj bl. Marija. Budite jedno u Kristu. Pozornost na zavist! Slijedite našeg Gospodina u poniznosti i žrtvovanju.</i>	
	ZA DUHVONE OBNOVE: <i>BROŠURA Br. 4: Tema: Ljubav u braku, himna ljubavi</i>		

APOSTOLSKA POBUDNICA PAPE FRANJE
»GAUDETE ET EXULTATE«

*Apostolska pobudnica o pzivu na svetost
u suvremenom svijetu*

100
CFM

TEMA: SVETOST
BROŠURA Br. 1

■ UVOD:

Prvi susret trajne formacije usredotočen je na 1. poglavlje apostolske pobudnice GAUDETE ET EXULTATE pape Franje, u kojoj govori na poseban način o pozivu na svetost. U drugom dijelu susreta razmišljat ćemo o tekstu: SNAGA BOŽJE LJUBAVI iz Družbinih izvora. Čudesno je otkriti kako Bog poziva svakoga na svetost tamo gdje djeluje.

“Dovoljno je imati samo ljubav, jer ljubav sve može, sve spašava” (blažena Marija).

■ UVODNA MOLITVA:

Majko naša, Marijo Propetoga Isusa, zagovaraj nas, pomози nam i prati nas na našem putu vjere kako bismo i mi po tvom primjeru, ispunili poslanje na koje smo pozvani. Pomози nam da se i mi prepustimo volji Božjoj i da prihvatimo sve ono što On od nas traži. Amen

■ DINAMIKA GRUPE:

IME I PRIDJEVI

Cilj: početi razmišljati o kvalitetama koje svatko posjeduje.

Sudionici sjede u krugu.

Prvi trenutak: svaki član skupine treba izreći karakteristiku koja ga identificira i koja počinje istim slovom njegovog imena. Na primjer: Milka, Mir. Na taj će se način svatko predstaviti i reći mu nešto o sebi.

Drugi trenutak: svaki član će imenovati osobu s njegove desne strane i reći kvalitetu koja je karakterizira, koja počinje istim slovom kao i njegovo ime, ali ne smije biti isti pridjev koji je osoba izgovorila u prvom trenutku. Primjer: Mercedes, Misionar.

Ako sudionik ne nađe kvalitetu / osobinu koja počinje istim slovom kao njegovo ime, može upotrijebiti drugo ili prezime.

Ime _____

Pridjev _____

Ime _____

Pridjev _____

RIJEČ CRKVE: “GUADETE ET EXSULTATE”

Apostolska pobudnica o pozivu na svetost u suvremenom svijetu

Gospodin Poziva:

Broj 10.

Sve ovo je važno. No u ovoj podudnici želio bih dozvati u svijest ponajprije poziv na svetost koji Gospodin upućuje svakomu od nas, poziv koji upućuje također tebi: “Budite sveti jer sam ja svet” (Lev 11,44; 1 Pt 1,16). Drugi vatikanski koncil to snažno ističe: “Opremljeni tolikim i tako spasonosnim sredstvima, svi su Kristovi vjernici, bilo kojega položaja i staleža, svaki na svojem putu, pozvani od Gospodina na ono savršenstvo svetosti kojim je savršen sam Otac

Broj 11.

“Svaki na svojem putu”, kaže Koncil. Ne bi nas smjelo obuzeti obeshrabrenje kad promatramo primjere svetosti koji se čine nedostižnima. Postoje svjedočanstva koja su korisna i poticajna, ali nismo stvoreni zato da imitiramo nekog drugog, jer bi nas to čak moglo dovesti do toga da se udaljimo od jedincatog i točno određenog puta koji Gospodin čuva za nas. Ono što je važno jest da svaki vjernik prepozna svoj put i dade ono najbolje od sebe, da očituje najosobnije darove koje mu je Bog dao (*1Kor12,7*) a ne da iscrpljuje svoje snage pokušavajući beznadno oponašati nešto što nije zamišljeno za njega. Svi smo pozvani biti svjedoci, ali postoje mnogi načini svjedočenja u životu. Kad je veliki mistik sveti Ivan od Križa pisao svoj *Duhovni spjev*, volio je izbjegavati točno određena pravila za sve. Objasnio je da su njegov stihovi sastavljeni tako da svatko

može imati koristi od njih *“na svoj način”*. Jer Božji se život priopćuje nekima na jedan a drugima na drugi način.

I ZA TEBE

Broj 14.

Da bi netko bio svet, ne mora biti biskup, svećenik, redovnik ili redovnica. Često smo u napasti da mislimo kako je svetost pridržana samo za one koji se mogu maknuti od uobičajenih poslova i provoditi dosta vremena u molitvi. No nije tako. Svi

smo pozvani biti sveti živeći svoj život s ljubavlju i pružajući svoje svjedoč enje u svojoj svakodnevnici, tamo gdje se nalazimo. Jesi li posvećeni muškarac ili žena? Budi svet tako što ćeš svoje darivanje živjeti s radošću. Jesi li u braku? Budi svet tako što ćeš ljubiti i brinuti se za svog muža ili ženu, kao što je Krist činio sa svojom Crkvom. Jesi li radnik? Budi svet tako što ćeš pošteno i stručno obavljati svoj posao služeći svojoj braći i sestrama. Jesi li roditelj ili djed odnosno baka? Budi svet strpljivo podučavajući djecu kako slijediti Isusa. Jesi li na vlasti? Budi svet boreći se za opće dobro i odričući se svojih osobnih koristi.

Broj 16.

Ta svetost na koju te Gospodin zove raste po malim gestama. Navest ću primjer: neka gospođa ide u kupovinu, susreće susjedu i počne s njom razgovarati. I krenu kritike. No ta žena kaže u svom srcu: “Ne,

neću govoriti loše ni o kome” To je korak naprijed u svetosti. Zatim kod kuće, netko od njezine djece moli je da razgovara s njom o svojim nadama i sinovima, a ona premda je umorna, sjeda i sluša strpljivo i s ljubavlju. To je još jedna žrtva koja posvećuje. Poslije je obuzme neka tjeskoba, ali sjetivši se ljubavi Djevice Marije, uzima krunicu u ruke i moli s vjerom. To je još jedan put svetosti. Poslije toga izađe na ulicu, susreće siromašnu osobu i zaustavlja se da joj kaže neku lijepu riječ. To je također još jedan korak naprijed.

RIJEČ DRUŽBE

SNAGA LJUBAVI BOŽJE

Rim, 10. IX. 1954. N A G O V O R

Kćeri moje, moram brzo umrijeti, ali vi iza moje smrti trebate ići po svijetu da otvarate bolnice i škole i da u duhu vaše Majke, bez straha vršite djela milosrđa. Neka vas ništa ne obeshrabri;

dovoljno je ljubiti, jer ljubav sve može, sve spašava i postizava.

Čemu služi Sestra kojoj treba dati sve: osobe, snagu, materijal, domišljatost? Kao što se kruh umijesi na jedan određeni način, tako i vas treba da umijesi ljubav; ljubav je oblik vašega života. Vježbajte se u poniznosti, pregaranju, i drugim krepostima, ali sve one izvire iz ljubavi. Od ove like kreposti božanske ljubavi strepi neprijatelj. Kao što se uvuče crv u voće te ga počinje nagrizzati od srca, da kasnije sve sagnjije, tako se događa i sa dušama. Napast počinje od srca; sije u njemu žalost, nezadovoljstvo, nepovjerenje i time u

njemu gasi ljubav koja daje život svemu. Ljubav je snažna, sve može, sve spašava.

Da, kćeri moje, ljubav sve želi, sve spašava, sve postiže, sve može; više nego možemo i zamisliti. Ako ju se pošalje da uredi jednu sobu, ona hoće urediti čitavu kuću, otvoriti jednu školu ili bolnicu ona želi otvoriti još više.

Ali ona koja nema ljubavi, puna je poteškoća te se ispričava govoreći: ne znam, ne mogu, i drugo; kao zli sluga u Evanđelju koji se je ispričavao te je stoga bio vječno kažnjen.

Zato kad vas se opominje ili poučava, priznajte svoje pogreške i recite: «Imate pravo, oprostite mi; zabunila sam se, pogriješila sam». Nemojte misliti da možete prevariti Starješine, a još manje Boga. Stoga se nemojte opravdavati, jer ne činite drugo osim što nagomilavate laž na laž, na vašu glavu.

Odgojite se sada, kćeri moje, i sav vaš život neka se temelji na ljubavi. Ali ako se koja ne odgoji do 20. godine, neće se ni do 30. a još manje kad bude imala više godina, jer se godinama otvrdne. Zato se u kuću formacije pozivaju sestre koje trebaju osloboditi svoju dušu od mlakosti, udobnosti i drugih nedostataka, da u Božanskoj ljubavi preobrazu svoju dušu.

Vidite kako je u malo mjeseci Sveti Pavao, od progonitelja kršćanstava postao najrevniji Apostol, koji je propovijedao na svim stranama i mjestima, izgrađivajući Crkvu Kristovu. A nije imao novca na Banci, niti inženjere za gradnju, jer im Isus nije ništa ostavio. Isto tako su se Apostoli više iscrpili za svoje misije i uzdržavanje crkava i prvih bolesnih kršćana. Vidite koliko može ljubav!

Težite i u duhu letite za vršenjem djela milosrđa, jer u vama buktu milosrdna ljubav. Sada je vrijeme rada u kojem ne možemo misliti na udobnost nego raditi za duše. Ljubav i pobožnost nije povlačenje na molitvu u samoći, nego molitva i rad. Ne gubite vrijeme gledajući i čekajući, a da djela milosrđa ne učinite ništa.

Promatrajte kako je Sveti Franjo po noći gorio od ljubavi prema Bogu, ali bi zatim gasio tu ljubav u vanjskim djelima. Tako je u 5 godina utemeljenja Reda imao 5.000 braće. Ali da se je samo povukao na molitvu, ne bi ima ništa.

Tako je radila i Franciska Cabrini, koja je započela svoje djelo u nekoj staroj, narušenoj i zapuštenoj kućici, da bi zatim u jednoj godini imala puno sestara; koje su se odatle proširile po čitavom svijetu i podigle ogromne škole.

I sestra Andita, koja je prije bila neuka djevojka, s ljubavlju se je pripravila te je zažarena tom ljubavlju utemeljila veliku Družbu, koja je sada uzor organizacije školskih ustanova. I ona se je morala boriti s Vlastima, ali je svih pobijedila, te išla naprijed sa svojim djelom. I tko ih je u svemu

tome vodio? Samo ljubav, kćeri moje! Ove su žene bile velike svetice, jer su mnogo ljubile.

I mi smo na početku Družbe bile samo 4 sestre, a imale smo ogromno posla: kuhati, i dijeliti hranu za 3.000 siromašnih osoba; imale smo 150 siromašne djece u Vrtiću, građansku školu i radionicu za narod.

Ljubav prema Bogu i siromasima dokazuje se djelima. Nije dovoljno govoriti i pjevati : ljubav, ljubav; jer ovo je isprazna riječ ako ju ne primijenimo u djelo. Lako je reći: ljubav i križ, ali ne znamo što znače dok ih ne pokažemo na djelu. Na križu, poput Isusa, trebamo biti sami, nepomični, zapušteni, izrugani.

Trebate se, stoga, žrtvovati i pripremiti za patnju, jer ovo je put Ljubavi. Ljubav nije idealna riječ, nego stvarnost; stoga je Isus rekao Jakovu i Ivanu: «Ne znate što ištete. Može te li piti čašu koju ću ja piti?» (Mt 20,22).

Neka vas Isus s vašim učiteljicama odgoje u ljubavi, u ljubavi prema Družbi i vašoj Majci. Kao što vas je ona poučila

u svemu, tako i vi poučavajte druge. trebamo učiniti nešto više za spasenje duša, i nastaviti se žrtvovati za djelo našega Gospodina Isusa Krista.

PITANJA ZA IZMJENU ISKUSTAVA

1. Kako biti sveti u svakodnevnom životu: na poslu, u obitelji, s prijateljima, sa susjedima?

2. Koji stavovi ti pomažu u življenju svetosti?

3. Prema ovome što si pročitao/la, što ti još nedostaje za svetost?

4. Izaberi rečenicu/riječ iz pročitanoq teksta koji će te motivirati za svetost?

Molitva laika

Slavim te Oče dobrote i milosrđa, Gospodaru neba i zemlje poradi Tvoga sina Isusa Krista i Duha Svetoga. On nas poziva, posvećuje i šalje da budemo misionari Tvoga milosrđa.

U prigodi stogodišnjice družbe Kćeri milosrđa Trećega samostanskog reda sv. Franje, preobrazi nas snagom svoga Svetoga Duha, daj nam milost pokore i obraćenja.

Učini nas osobama vjere, nade i ljubavi, poniznim .graditeljima bratstva, radosnim slugama čovječanstva, .nositeljima istine i pravednosti našem društvu.

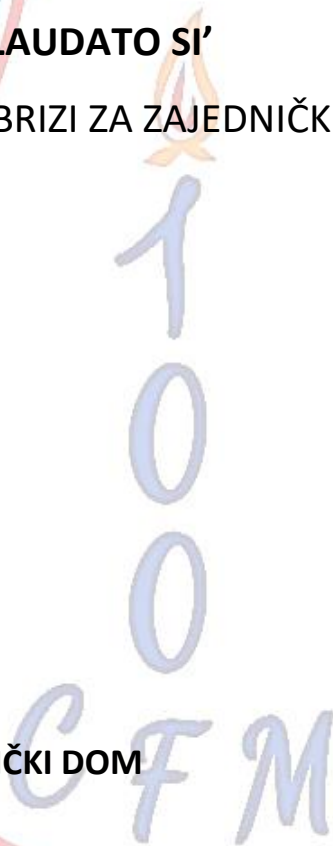
Ujedinjeni u promicanju slave Božje s blaženom Marijom Petković i sv. Franjom Asiškim, molimo:

Dođi kraljevstvo Tvoje, Gospodine, dođi kraljevstvo tvoje ljubavi, dođi Tvoje kraljevstvo mira i dobra. Amen.

LAUDATO SI'
ENCIKLIKA O BRIZI ZA ZAJEDNIČKI

TEMA: BRIGA ZA ZAJEDNIČKI DOM
BROŠURA Br. 2

■ UVOD

Laudato si - Hvaljen budi“ naslov je enciklike objavljene u lipnju 2015. godine pape Franje o okolišu. Izvorni naslov na talijanskom je „Laudato si, sulla cura della casa comune – o skrbi za zajedničku kuću“. Kako upućuju riječi enciklike na sv. Franju Asiškoga, a pojam kuće na sv. Bonaventuru, može se jasno reći da je Papa bio inspiriran franjevačkom karizmom. Stoga je i nama, Poslanicima milosrđa, ova enciklika pravi izazov u življenju naše franjevačke karizme.

Enciklika je plod jednogodišnjeg rada stručnjaka o ekologiji, a započinje riječima „Pjesme stvorenja“ sv. Franje Asiškoga, da bi vrlo brzo prešla na probleme što ih je ljudski rod nanio „sestri

našoj majci Zemlji“ koja zbog toga sve više sliči „ogromnom spremištu“. Papa Franjo u ovoj enciklici jasno ukazuje na činjenicu da je za globalno zagrijavanje odgovorno čovječanstvo, zbog otrovnih plinova što ih sam čovjek najviše stvara.

Stoga smo pozvani mijenjati stil života, proizvodnje i konzumacije kako bi se izbjeglo zagrijavanje, te umanjile krize koje se odražavaju na globalnoj razini u stvaranju ambijentalnih, socijalnih, ekonomskih i političkih problema. U ovoj enciklici Papa nije zaboravio naglasiti ni na „prihvatanje vlastitog tijela kao Božjeg dara“.

Promišljanjem enciklike Laudato si na našim susretima želimo ponovno zagrliti i prihvatiti čitavi svijet i braću kao Očev dar u zajedničkoj kući.

PRILAGODBA PROSTORA

Na stol staviti nekoliko stvari koje upućuju na „Pjesmu stvorova“: malo zemlje, vode, cvijeće, voće i sl. i vidljiv natpis HVALJEN BUDI...

IZRADA EKOSUSTAVA

Trajanje: oko 20 minuta.

Ciljevi: Upoznati međuovisnost elemenata ekosustava za život živih bića. Biti svjesni da ako je neki od ovih elemenata oštećen, to može negativno utjecati na druge.

Potreban materijal: Klupko vune.

Broj sudionika: Od 8 osoba nadalje

Opis:

Voditelj/ica pita sudionike da li znaju što je ekosustav. Nakon što odgovore, pročitat će sljedeću definiciju u knjižici. Vodič će reći da će zajedno oblikovati ekosustav, a svaki će sudionik, sjedeći u krugu, odabrati prirodni element (drvo, trava, ptica, voda, itd.) I reći će ga naglas da ostali znaju svoju funkciju

Koristeći nit vunene lopte, sudionici (elementi) će se ujediniti prema međuovisnom odnosu između njih. Na primjer, ako postoji osoba koja tvrdi da je jelen, morat će baciti kuglu vune drugoj osobi koja je rekla da je voda ili trava itd. Ako je poslana osobi koja je trava, ona će baciti loptu onome koji je rekao zemlja ili voda i tako dalje, tvoreći paukovu mrežu.

Animator može iskoristiti priliku da zajedno s sudionicima razgovara o različitim vezama koje se formiraju između dijelova ekosustava.

Kada se jednom potvrde veze između elemenata ekosustava, možemo provjeriti što se događa kada prirodni element ekosustava doživi zlouporabu ili nasilje. Stoga će jedan od članova pustiti nit koju drži a posljedica toga bit će neizbježna ekološka neravnoteža.

Kada se dio lanca oslobodi, neki elementi morat će se više rastegnuti kako bi zamijenili onoga koji je otpustio nit. U ovom trenutku, animator će iskoristiti priliku da objasni kako je priroda dinamična i prilagođava se nevoljama.

DEFINICIJA EKOSUSTAVA: Skup staništa, vrsta koje žive u njima i odnosi između njih.

DEFINICIJA STANIŠTA: Konkretno područje u kojem žive različite vrste, i životinjske i biljne, koje održavaju određene odnose ovisnosti između sebe i mjesta gdje su se prilagodile.

UVODNA MOLITVA

Sjedaju u krug, voditeljica ih poziva za raspoloživost i otvorenost srca na molitvu. Stavlja meditativnu glazbu i poziva ih da spontano izraze svoju hvalu Gospodinu.

RIJEČ BOŽJA

I Jahve, Bog, zasadi vrt na istoku, u Edenu, i u nj smjesti čovjeka koga je napravio. Tada Jahve, Bog, učini te iz zemlje nikoše svakovrsna stabla – pogledu zamamljiva a dobra za hranu – i stablo života, nasred vrta, i stablo spoznaje dobra i zla.

Rijeka je izvirala iz Edena da bi natapala vrt; odatle se granala u četiri kraka. Prvom je ime Pišon, a optječe svom zemljom havilskom, u kojoj ima zlata. Zlato je te zemlje dobro, a ima ondje i bdelija i oniksa. Drugoj je rijeci ime Gihon, a optječe svu zemlju Kuš. Treća je rijeka Tigris, a teče na istok od Ašura; četvrta je Eufrat.

Jahve, Bog, uzme čovjeka i postavi ga u edenski vrt da ga obrađuje i čuva. (Post.2,4b-15)

RIJEČ CRKVE: LAUDATO SI

Broj 1.

»LAUDATO SI', mi' Signore« – »Hvaljen budi, moj Gospodine« pjevao je sveti Franjo Asiški. U toj lijepoj pjesmi podsjeća nas da je naš zajednički dom također poput sestre s kojom dijelimo svoj život i poput lijepe majke koja nas prima u svoje ruke: »Hvaljen budi, moj Gospodine, za sestru našu, majku Zemlju koja nas uzdržava i nama upravlja i izvodi plodove razne i šareno cvijeće i travu.«

Broj 2.

Ta sestra jeca zbog zla koje joj nanosimo, zbog neodgovornog korištenja i zloporabe dobara koje je Bog stavio u nju. Odrastali smo misleći da smo njezini vlasnici i gospodari, kojima je dopušteno pljačkati je do mile volje. Nasilje koje prebiva u ljudskom srcu, ranjenom grijehom, očituje se također u znakovima bolesti koje primjećujemo u tlu, vodi, zraku i živim bićima. Zbog toga se među najzanemarenije i najzlostavljanije siromašne ubraja naša potlačena i

opustošena zemlja, koja »se muči u porođajnim bolima« (Rim 8, 22). Zaboravljamo da smo mi sami prah (usp. Post 2, 7). Samo naše tijelo sastavljeno je od istih elemenata od kojih i naš planet, njegov zrak udišemo i njegova nas voda oživljuje i osvježava

Broj 10.

Ne želim nastaviti svoje izlaganje u ovoj enciklici a da ne spomenem lijep i poticajan primjer. Uzeo sam njegovo ime kao vodilju i nadahnuće u svom izboru za rimskog biskupa. Vjerujem da je Franjo primjer par excellence brige za ono što je slabo i jedne cjelovite ekologije, življene s radošću i vjerodostojno. On je svetac zaštitnik svih onih koji proučavaju i rade na području ekologije, i vrlo je omiljen također među nekršćanima. Pokazao je posebnu brigu za Božje stvaranje i za najsiromašnije i odbačene. Volio je i bio je silno omiljen zbog svoje radosti, svojega velikodušnog sebedarja, svojega srca, otvorenoga svima. Bio je mistik i hodočasnik koji je živio u jednostavnosti i čudesnom skladu s Bogom, s drugima, s prirodom i sa samim sobom. U njemu se vidi u kojoj su mjeri neraskidivo povezani briga za prirodu, pravednost prema siromašnima, zauzimanje za društvo i unutarnji mir.

Broj 11.

Njegovo nam svjedočanstvo također pokazuje da cjelovita ekologija iziskuje otvorenost prema kategorijama koje nadilaze jezik egzaktnih znanosti ili biologije i dovode nas do same čovjekove biti. Kao što se događa kada se zaljubimo u nekoga, tako svaki put kada bi Franjo gledao sunce, mjesec,

najmanje životinje, iz srca bi mu se vinula pjesma i u svoju hvalu uključivao bi sva stvorenja. On je razgovarao s cijelim stvorenim svijetom, propovijedao je čak i cvjetovima i »pozivao ih da hvale Gospodina kao da su razumni«.19 Njegova reakcija na svijet koji ga okružuje bila je nešto mnogo više od intelektualnog razumijevanja ili ekonomske računice, jer je za njega svako stvorenje bilo sestra, s kojom su ga vezali prisni odnosi. Njegov učenik sveti Bonaventura govorio je da »promatrajući Boga kao prvi početak svega, bio je ispunjen silnom ljubavlju, i najneznatnije bi stvorove nazivao imenima brata i sestre«. To se uvjerenje ne može prezreti kao iracionalni romantizam, jer utječe na opredjeljenja koja uvjetuju naše ponašanje. Ako pristupamo prirodi i okolišu bez te otvorenosti divljenju i čuđenju, ako više ne govorimo jezik bratstva i ljepote u našem odnosu sa svijetom, naša će stajališta biti stajališta gospodara, potrošača i pukog izrabljivača prirodnih dobara, koji nije sposoban postaviti granice svojim neposrednim interesima. I obratno, ako osjećamo duboku povezanost sa svime što postoji, umjerenost i briga javit će se same od sebe. Siromaštvo i skromnost svetoga Franje nisu bili samo površna askeza, nego nešto dublje: odricanje od toga da se stvarnost učini pukim predmetom korištenja i vladanja.

RIJEČ DRUŽBE

MILOSRĐE BOŽJE I MISIJA KĆERI MILOSRĐA

Ova družba je tvoje djelo. Ti si njezin utemeljitelj, njezin otac, njezin gospodar, njezin zaručnik, njezin učitelj. Sve što je u njoj to je djelo tvoje ljubavi i blagodarnosti. Evo 40 godina da je ti, premilostivi i preljubežljivi gospodar, vodiš i uzdržavaš kao brižni otac i gospodar, i od jedne kuće i zajednice učinio si 40 kuća i 40 svetohraništa ljubavi, 40 zajednica ljubavi i sredstava za djela milosrđa.

Hvala ti vječna bila, kralju moj, za sve što si učinio i činiš. Posebno ćemo ti ovu godinu zahvaljivati za tvoja neizmjerena dobročinstva, za tvoja milosrđa, za tvoje milosti. Kad se sjetim svega, Isuse predobri, trebala bih opet onoliko godina života da to sve ispišem i kažem mojim milim sestrama o tvojim dobročinstvima, a moj život se naginje kraju. *(U duhovnim vježbama 25.III.1959.)*

Sveti Franjo, koji je išao stopama Kristovim, hoće da radimo kako je Isus radio. Mi uistinu skupljamo milostinju, ali samo zato da je upotrebimo za djela milosrđa, da pomognem one, koji ne mogu raditi, na primjer sirotu djecu, koji nemaju roditelje, da za njih rade, a ni snage da sami za sebe zarade koliko im je potrebno za jelo, za odijelo, kuću, odgoj *(Pouke 22. 4. 1945.)*

Moramo osjećati i brinuti se za svaku stvar zajednice, jer smo u Kristu svi jedan, i zato se moramo brinuti svi skupa za svaku pojedinu, a svaka pojedinu za sve.- Ako do danas niste tako živjele,

počnite od danas da ovako živite, žrtvujući se i pomažući jedna drugu (*Pouke 26.6.1946.*)

Nekome je dao više a nekome manje sposobnosti, pa tko je sposobniji neka upućuje drugoga, koji je manje obdaren, to znači biti milosrdan, pomoći onomu koji potrebuje, koji ne zna, pokazati mu, poučiti ga, rastumačiti mu što ne razumije, da se i on prosvijetli, osobito da što bolje upozna svoga Stvoritelja, da uzljubi krepost, tumačiti mu Evanđelje, Sveto pismo itd. Ne samo u tomu, nego u svemu potrebnom za život, biti ljubazan i milosrdan sa svojim bližnjima, no najprije s onima s kojima živimo. Biti će suđen onaj koji ne pokazuje onomu koji ne zna, a ne onaj koji ne zna. Veliko je djelo milosrđa pomoći onima koji nemaju i koji ne znaju (*Pouke 26. 1. 1958*).

„Ne smijete gledati na to je li onaj kome dobro činite dobar ili zao, mlad ili star, vjernik ili nevjernik; znati da je potreban dovoljno je da mu se pomogne“ (*Pouka, 5.12.1947.*) Ljubiti čovjeka i služiti mu u svim njegovim potrebama i nevoljama poziv je svakoga kršćanina, navlastito Kćeri Milosrđa „koje su rođene iz ljubavi Božje da nastave njegovo milosrđe i djelo spasenja.... među trepeće čovječanstvo.“
(*Pouka, 13.11.1942.*)

„Ja, koji pišem, vojnik sam 14. čete (...) Ime je moje Milovan Luković, Srbijanac sam rodom iz Užica (...) Upravo osam dana pred moj odlazak i svršeni rok uhvatim na veliku moju žalost zapaljenje pluća na lijevoj strani. Moj komandir me spremio ljekaru, a ljekar u državnu bolnicu. Tu sam našao (...) časne sestre vrijedne i spremne da pomognu bijednika u nevolji (...) Tako da sam osjetio na tijelu i duši olakšicu. U jednoj sobi bilo nas je dvanaest, sve samih vojnika, muslimana, pravoslavnih i nekoliko

katolika. Bez razlike staleža i vjere, svi smo im bili jednaki. Po noći bi polazile od kreveta do kreveta, u bjelini kao anđeli mira (...) Mi sami vojnici govorimo: „Uistinu je u njih dobra vjera, kad daje tako dobrih osoba za čovječanstvo.“ Turci bi govorili: „Vjerujem da ih pomaže onaj kojega zovu Krist.“ Gdje se budem nalazio, svakome ću pripovijedati njihovu veliko srce i majčinu ljubav. Od kuda su časne sestre jest mjesto Blato na Korčuli iz lijepo kršne Dalmacije. Častim ih i dugujem moju veliku harnost do hladnog groba, jer su mi one vratile život i pružile mi duši ufanje u Božje ruke. Častim njihovu Crkvu i vjeru, kad rađa tako velike Kristove junakinje.“
(Pravoslavni srbin o Katoličkoj crkvi i našim časnim sestrama – Katolički tjednik, Veles, 1928., str.5)

PITANJA ZA IZMJENU ISKUSTAVA

- 1. Kako očitujem svoju ljubav prema prirodi; u skladu s naukom enciklike "Laudato si" ili podliježemo kulturi New age i sličnim tendencijama?***

- 2. Prepoznaješ li u svom okruženju nasilje nad prirodom? U čemu? Kako mogu ja/mi doprinijeti očuvanju prirode?***

- 3. Kako razumiješ Majčine riječi; Biti će suđen onaj koji ne pokazuje onomu koji ne zna, a ne onaj koji ne zna? Jesi li svjestan/na da je ovo tvoje poslanje?**

- 4. Jesmo li u darivanju milosrđa isključivi ili otvoreni za svakoga?**

ZAVRŠNA MOLITVA

(Bijela subota-15.4.1933.; I. kantik hvale)

O, hvalite ga anđeli i svi sveti, hvali ga nebo i zemlja! Hvalite ga svi ljudi i svi stvorovi, jer je dobar i milosrdan i milosrđe je njegovo neizmjereno.

Hvalite ga sve stvoreno, jer je sve iz ljubavi stvorio!

Hvalite ga za mudrost i ljepotu kojom je sve stvorio!

Hvalite ga za uzvišenu svrhu radi koje je sve stvorio, jer je sve za sreću i spas čovjeka stvorio.

Hvalite ga za neizmjernu dobrotu njegovu, jer je sve iz milosrđa i dobrote stvorio.

Zato mu pjevajte hvalu sve biljke i životinje, osobite vi, ptičice, jer vas je zato i glasićem naresio.

Ti, milovidno cvijeće, hvalu mu odaj i sav miris i ljepotu njemu poklanjaj.

Sve stvoreno mene zanosi i za sve ti hvalu dajem, jer si divan, velik u ljepotu i premudrosti svojoj.

Hvala ti i slava, veliki i divni Bože, Gospodine i ljubitelju moj! (...)

ILI ...

MOLITVA LAIKA

Slavim te Oče dobrote i milosrđa, Gospodaru neba i zemlje poradi Tvoga sina Isusa Krista i Duha Svetoga. On nas poziva, posvećuje i šalje da budemo misionari Tvoga milosrđa.

U prigodi stogodišnjice družbe Kćeri milosrđa Trećega samostanskog reda sv. Franje, preobrazi nas snagom svoga Svetoga Duha, daj nam milost pokore i obraćenja.

Učini nas osobama vjere, nade i ljubavi, poniznim graditeljima bratstva, radosnim slugama čovječanstva, nositeljima istine i pravednosti našem društvu.

Ujedinjeni u promicanju slave Božje s blaženom Marijom Petković i sv. Franjom Asiškim, molimo:

Dođi kraljevstvo Tvoje, Gospodine, dođi kraljevstvo tvoje ljubavi, dođi Tvoje kraljevstvo mira i dobra. Amen.

LAUDATO SI'

ENCIKLIKA O BRIZI ZA ZAJEDNIČKI

100

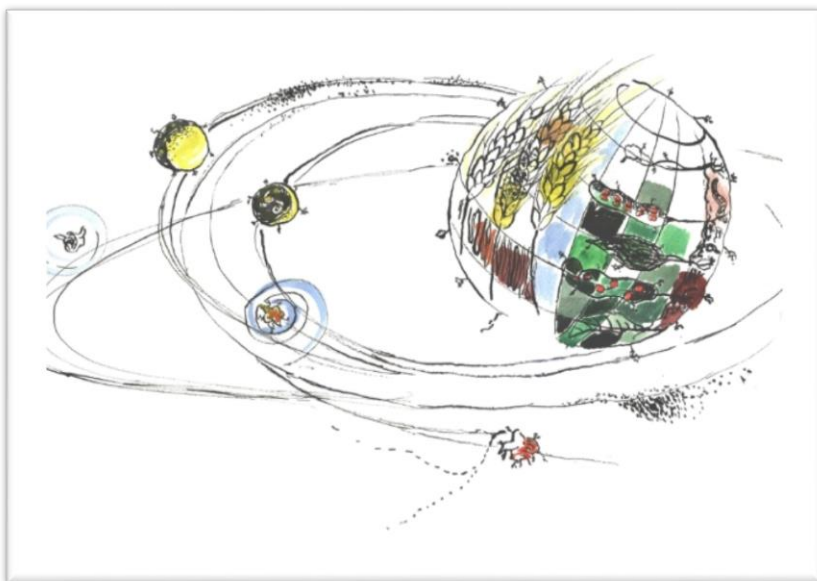
00

CFM

**TEMA: OSOBNA ODGOVORNOST ZA OČUVANJE OKOLIŠA
BROŠURA BR. 3**

■ UVOD

Živimo u vremenu u kojem je osobno pravo zasjenilo odgovornost za zajedničko dobro na svim područjima života. Naglašava se sloboda ali bez odgovornosti. A odgovornosti nema bez znanja, volje, ljubavi i žrtve. Svakim susretom imamo mogućnost zajedničkog i osobnog rasta u istinskoj ljubavi i otvorenosti prema svakom dobru koje dolazi od Dobroga.

■ PRILAGODBA PROSTORA

Za početnu motivaciju na stol staviti: plastične čaše, boce, vrećice, četkica za zube, baterije, stare mobitele... promotriti izložene stvari i prokomentirati na što nas one asociraju... zašto su izložene...

DINAMIKA GRUPE:

GDJE SU ORASI?

Trajanje: 30 minuta

Ciljevi: osvrnuti se na sadašnje iskorištavanje prirodnih resursa na globalnoj razini.

Potrebni materijal: orasi (najmanje 20) Klijesta za otvaranje oraaha (najmanje 3).

Prostrana soba.

Štoperica.

Opis:

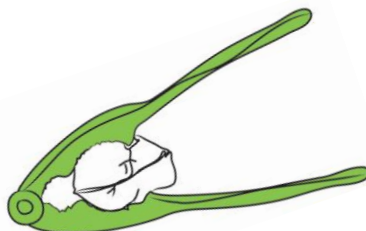
Prije početka aktivnosti animator će pripremiti sobu u kojoj će se odvijati. Podijelite sobu na pola crtajući crtu kredom na podu. U jednoj od polovica on će napisati A, a u drugoj B. Podijelit će orahe u dva polja, s tim da će više oraaha staviti u polje B nego u polje.

Neki orasi mogu biti vidljivi, drugi skriveni. Sudionici su podijeljeni u dvije skupine A i B.

Grupa A primit će orahe ili pribor koji otvaraju orahe. Grupa B. neće dobiti ništa. Animator govori grupi A kako mora prikupiti najveći broj orašastih plodova iz svemira A. Svaki sakupljeni orah mora biti

otvoren. Samo alati i ruke mogu se koristiti za otvaranje, noge ili usta se ne mogu koristiti.

Grupa B će morati učiniti isto što i grupa A, čak i ako sudionici neće imati nikakav alat za otvaranje oraha, mogu koristiti samo svoje ruke. Da bi se to postiglo, dvije skupine će imati vrijeme od 4

minute, tijekom kojeg će morati pronaći orahe svog teritorija i otvoriti ih. Ako bilo koja od skupina pronađe sve matice u svom području unutar zadanog vremena, mogu otići u drugo područje grupe kako bi dobile više oraha. Nakon 4 minute, skupine će brojati broj sakupljenih oraha. Broje se samo oni koji su otvoreni.

Završna faza

Po završetku igre, animator može sudionicima postaviti sljedeća pitanja:

- Što predstavljaju formirane skupine?
- Što predstavljaju orasi?
- Odakle dolaze orašasti plodovi?
- Na kojem području je bilo više oraha?
- Tko je otvorio više oraha i zašto?
- Koji ekološki i društveni problemi mogu uzrokovati ovu situaciju?

Skupina A predstavlja zemlje Sjevera, a skupina B zemlje juga. Orasi predstavljaju prirodne resurse, a sredstva za otvaranje oraha predstavljaju tehnologiju.

Tehnološki kapacitet jednog naroda - klijesta za otvaranje oraha - određuje temeljnu razliku u sposobnosti iskorištavanja resursa.

To se pretvara u nejednakost u raspodjeli postojećih resursa i, posljedično, u društvenu nejednakost i ekološke probleme zbog prekomjerne eksploatacije.

MOLITVENI POČETAK

Pohvale stvorova ili prigodna pjesma

Svevišnji, svemoćni, Gospodine dobri,
Tvoja je hvala i slava i čast i blagoslov svaki.
Tebi to jedinom pripada, dok čovjek nijedan dostojan nije,
ni da Ti sveto spomene ime.

Hvaljen budi, Gospodine moj,
sa svim stvorenjima svojim,
napose s bratom gospodinom suncem.
Od njega nam dolazi dan
i svojim nas zrakama grije.
Ono je lijepo i sjajne je svjetlosti puno:
slika je, Svevišnji, Tvoga božanskoga sjaja.

Hvaljen budi, Gospodine moj,
po bratu našem vjetru,

po zraku, oblaku, po jasnoj vedrini
i svakom vremenu Tvojem,
kojim uzdržavaš stvorove svoje.

Hvaljen budi, Gospodine moj,
po sestrici vodi:
ona je korisna, ponizna, draga i čista.

■ RIJEČ BOŽJA: *Rim 14,16-20a*

Nemojte da se pogrđuje vaše dobro! Ta kraljevstvo Božje nije jelo ili piće, nego pravednost, mir i radost u Duhu Svetome. Da, tko tako Kristu služi, mio je Bogu i cijene ga ljudi. Nastojmo stoga promicati mir i uzajamno izgrađivanje! Ne razaraj djela Božjega poradi hrane.

■ RIJEČ CRKVE

Broj 14.

Upućujem hitan poziv na obnovu dijaloga o načinu na koji gradimo budućnost planeta. Trebamo suočavanje koje će nas sve ujediniti, jer izazov okoliša koji živimo i njegovi ljudski korijeni tiču se svih nas i pogađaju sve nas. Svjetski ekološki pokret već je postigao znatan napredak i doveo do osnivanja brojnih udruženja građana koji se zalažu za buđenje svijesti kod ljudi o tim izazovima. Nažalost, mnogi se napori upravljani k traženju konkretnih rješenja za krizu okoliša često izjalove ne samo zbog protivljenja moćnikâ nego i zbog opće nezainteresiranosti. Stajališta koja predstavljaju zapreku u

pronalaženju rješenja, također među vjernicima, kreću se od nijekanja problema do ravnodušnosti, nehajne rezignacije ili slijepog povjerenja u tehnološka rješenja. Trebamo novu sveopću solidarnost. Kao što su južnoafrički biskupi rekli, »potrebni su talenti i uključenost svijetu kako bi se popravila šteta koju su ljudi nanijeli Božjem djelu stvaranja«.22 Svi možemo dati svoj obol brizi za stvoreni svijet kao Božja stvorenja, svatko vlastitom izobrazbom i iskustvom, vlastitim inicijativama i sposobnostima.

PLANETA NEPRAVNA

Broj 48.

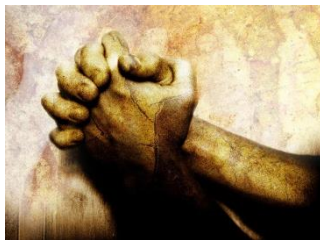
Ljudski okoliš i prirodni okoliš uništavaju se zajedno, i zato se ne možemo na odgovarajući način boriti protiv propadanja okoliša sve dok ne posvetimo pozornost uzrocima degradacije čovjeka i društva. Naime, propadanjem okoliša i srozavanjem društva na poseban su način pogođene najranjivije osobe na planetu: „I zajedničko iskustvo svakodnevnog života i znanstveno istraživanje pokazuju da najteže posljedice svih nasrtaja na okoliš trpe najsiromašniji.“ Primjerice, iscrpljivanjem ribljih zaliha posebno su pogođeni mali ribari, koji žive od ribolova i koji nemaju sredstava da promijene zanimanje; onečišćenje vode posebno su pogođeni najsiromašniji, koji ne mogu kupiti vodu u bocama; povećanje razine mora poglavito pogađa osiromašene ljude koji žive u priobalju i koji nemaju kamo otići. Utjecaj današnjih neravnoteža očituje se i u preranoj smrti mnogih siromašnih ljudi, u sukobima izazvanima pomanjkanjem dobara i u mnogim drugim problemima koji su nedovoljno zastupljeni u raspravama na međunarodnoj razini

Broj 49.

Želim upozoriti na to kako često ne postoji jasna svijest o problemima koji posebno pogađaju isključene. No oni čine najveći dio svjetskog stanovništva: riječ je o milijardama ljudi. Danas ih se spominje u međunarodnim političkim i ekonomskim raspravama, ali se često stječe dojam da su njihovi problemi uvršteni kao dodatak, kao pitanje koje se dodaje gotovo samo zato jer se to mora ili kao nešto sporedno, ako ih se već ne tretira kao puku kolateralnu štetu. Zapravo, u trenutku konkretne aktualizacije, često ostaju na posljednjemu mjestu. To je dijelom stoga što se mnogi stručnjaci, tvorci javnog mišljenja (*opinion makers*), sredstva društvene komunikacije i centri moći nalaze daleko od siromašnih, u izoliranim urbanim područjima, i nisu u izravnom doticaju s njihovim problemima. Oni žive i svijet promatraju iz lagodnosti koju im pružaju razvoj i kvaliteta života, koji nisu dostupni većem dijelu svjetskog stanovništva. To pomanjkanje fizičkog dodira i susreta, često potpomognuto rascjepkanošću naših gradova, dovodi do otupljivanja savjesti i do tendencioznih analiza koje ignoriraju stvarnost. Takvo mišljenje pokatkad ide ukorak sa „zelenom“ retorikom. Danas, međutim, moramo shvatiti da *pravi ekološki pristup postaje uvijek društveni pristup*, koji u rasprave o okolišu mora uključiti pitanje pravednosti kako bi se čuo *i vapaj Zemlje i vapaj siromašnih*.

RIJEČ DRUŽBE

Ljubav sve podiže, poučava. Tako i Vi ostavljene i klonule podižite, tješite i poučavajte. Dajte sve blago znanja što imate u srcu i što ste primili – to su vaša sestre i braća – Vaša duhovna djeca. Nemojte živjeti duhom samo za sebe, već zaboravljajući sebe drugom budite sve. Nek svak osjeti blagi dah Vaše ljubavi – nek se svak osjeti utješeno u Vašoj blizini. Da, ako budete sjedinjene s Kristom On će nositi balzam i mir u bolujuće duše. Tako najprije radite u Vašoj zajednici i uživati ćete blaženstvo ljubavi i ovdje na zemlji. *(15. I. 1928. god.)*

Preporučam Vam veliku pažnju u sv. siromaštvu, da ne ide ništa po šteti: sapun, vatra i sve druge mnogobrojne stvari, da se ne troše bez potrebe, jer ćemo za svaku stvar odgovarati pred Gospodinom. Mi smo se Bogu posvetili zato moramo marljivo raditi da zaslužimo svagdanji kruh, kao što nam je i sam Isus Krist dao najljepši primjer, koji je uz sv. Josipa znojem svoga čela i radom svojih ruku zasluživao kruh. Čuvajmo se tromosti jer tromost je slična lijenosti, kojom se pred Bogom ogrješujemo, a bližnjemu dajemo slab primjer. Buditi marljivi i veselo radite Kristu za ljubav i naše posvećenje. 28.11.1929.

Predrage Sestre Kćeri Milosrđa, mi nosimo ime Kćeri Milosrđa i time se ponosimo. Ako jedan doktor ima diplomu da je liječnik, a ne vrši svoju dužnost, što mu vrijedi njegovo

ime i diploma? Tako i mi, ako ne obavljamo djela milosrđa, prema imenu koje nosimo, ne vrijedi nam ništa, nego nam je još na goru sramotu. Svak na svijetu, u uredima ili drugim službama, vrši svoju dužnost, ili drage volje ili silom, jer ako je ne vrši, izgubit će službu.

Ako svi, pa i oni koji nisu kršćani, čine djela milosrđa, koliko ih više mi moramo činiti. Ako svijet opazi da mi nismo milosrdne, onda gubi vjeru i kažu da smo bez milosti. Tad sigurno ne slušaju ako ih na nešto dobra

hoćemo savjetovati i naučiti, kad mi same protivno činimo od onoga što govorimo. Reći će: što nam govorite kad ste vi takove. (*Pouke, 18.3.1962.*)

PITANJA ZA IZMJENU SKUSTAVA

1. Svi možemo dati svoj obol brizi za stvoreni svijet. Na koji način? Navedi nekoliko prijedloga.

2. Nemojte živjeti duhom samo za sebe, već zaboravljajući sebe drugom budite sve. Što tebi govore ove majčine riječi?_

ZAVRŠNA MOLITVA

O Gospodine, nauči nas voditi brigu o svakom stvorenju, zaštititi sav život i podijeliti plodove zemlje.

Nauči nas dijeliti naš ljudski rad s našom braćom i sestrama, osobito sa siromašnima i potrebitima.

Dopusti nam da ostanemo vjerni evanđelju i radosno ponudimo društvu, u različitim zemljama, širom svijeta, horizontu bolju budućnosti punu pravde, mira, ljubavi i ljepote. Amen.

LAUDATO SI'

ENCIKLIKA O BRIZI ZA ZAJEDNIČKI DOM

TEMA: EKOLOŠKO OBRAĆENJE
BROŠURA BR. 4

■ UVOD

Čovjek je transcendentno biće, stvoren za ono uzvišenije. Međutim, samo milošću Božjom može ostvariti svoj život prema planu Stvoritelja. Sve nam je darovano, pa je stoga važno graditi zahvalni odnos prema majci Zemlji i čovjeku, kao kruni Božjeg stvaranja. Nažalost, presjekli smo vlastite niti. Ekološke katastrofe diljem svijeta pozivaju nas na dublje promišljanje i povratak Stvoritelju, stvorenome pa tako i sebi samima.

■ PRILAGODBA PROSTORA:

U središte susreta staviti jedan cvijet, Bibliju i prazne kartice. Voditeljica će pozvati sudionike da napišu jednu poruku na temelju svog dosadašnjeg promišljanja o enciklici *Laudato si*. Kad se poruke izmiješaju, svatko može izvući jednu i dati osvrt na istu.

DINAMIKA GRUPE:

BAROMETAR ZA OKOLIŠ

Trajanje: 30 minuta

CILJEVI:

- *Poticati bolje poznavanje osoba skupine koja će razmotriti pitanja o okolišu.*
 - *Razgovarati o različitim načinima kako brinuti i poštivati okoliš*
- Potreban materijal: prostrana soba, list s različitim izjavama.*

Opis:

Animator će se nasloniti leđima na najduži zid sobe, otprilike na sredinu zida. Ispred njega će biti imaginarna linija.

Zatim će izgovoriti prvu rečenicu popisa, a oni koji se s njom slažu ući će u predviđeno polje na lijevoj strani animatora, a tko je protiv, u polje desno. Međutim, na početku će biti svi ili lijevo ili desno. Kako rasprava bude tekla i prepoznaju se u drugačijim izraženim mišljenjima, njihova pozicija će se mijenjati.

Jednom u ekstremnoj poziciji, rasprava će početi. Zatim će biti zatraženo da objasne svoje razloge i krenu dalje. Kada se otkriju neki razlozi, svatko tko želi može promijeniti mjesta i objasniti zašto to čini.

Kada završi rasprava o prvoj rečenici, slijedi ista procedura za svaku od sljedećih rečenica.

- *Moguće rečenice za raspravu:*
- *Klimatske promjene ne postoje, to je izum političke klase.*

- Edukacija o okolišu je uglavnom pedagoški alat koji ima za cilj generiranje promjena u populaciji koje vode do veće društvene i ekološke svijesti.
- Važno je promicati aktivnosti koje pozitivno utječu na okoliš.
- Sve dok se zakoni o okolišu ne mijenjaju, beskorisno je raditi na ekološkom obrazovanju u školi, u slobodnom vremenu i kod kuće.
- Važno je podržati čistu i obnovljivu energiju.
- Sposobnost prirode da osigura resurse i asimilira naš otpad ograničena je.
- Otpad nema nikakvu vrijednost, stoga uvijek mora ići na odlagalište.
- Kupnjom proizvoda iz područja u kojem živimo proizvodimo manje otpada.
- Prirodni resursi temelj su naše ekonomije i našeg društva. Bez njih ništa ne bi moglo djelovati.
- Za razliku od konvencionalnih energija, sunčeva energija ima svojstvo neograničenog izvora energije.
- U domaćoj sferi, malo se može učiniti da se brine o okolišu.
- Potrošnja u našem društvu uzrokuje stalnu proizvodnju obilnog i raznovrsnog otpada.
- Nezdrava prehrana stvara više otpada i povećava troškove javnog zdravstva.
- Važno je da razmišljamo o sadašnjosti, a ne o onome što će buduće generacije pronaći.
- Velike tvrtke imaju sve više kontrole nad čitavim prehrambenim lancem, što šteti malim farmama i poduzećima.

Završno razmišljanje

Nakon što su sva mišljenja iznesena i razmotrena, bilo bi zanimljivo da osoba zadužena za poticanje aktivnosti grupi postavi sljedeća pitanja:

- S kojim rečenicama je bilo teže identificirati se?
- Kako ste se osjećali obzirom da ste se morali fizički smjestiti na određeno mjesto?
- Jeste li se ponekad predomišljali nakon što ste čuli argumente drugih kolega?
- Što mislite o ljudima koji ne dijele vaše stajalište i vaše vrijednosti?
- Je li uobičajeno da su ove teme zastupljene u medijima?

UVODNA MOLITVA:

Hvalimo te, Oče, sa svim tvojim stvorenjima koja su proizišla iz tvoje moćne ruke.

Tvoja su, ispunjena su tvojom prisutnošću i tvojom nježnošću.

Hvaljen budi!

Sine Božji, Isuse,

sve je po tebi stvoreno.

Ti živiš u svim stvorenjima

svojom slavom kao Uskrsnuli.

Hvaljen budi!

Duše Sveti, svojim svijetlom

usmjeravaš ovaj svijet prema Očevoj ljubavi

i pratiš jecaj stvorenoga.

Ti također živiš u našim srcima

da bi nas potaknuo na dobro.

Hvaljen budi!

■ RIJEČ BOŽJA: (Mt 5,13-16)

Sol zemlje i svjetlost svijeta

Vi ste sol zemlje. Ali ako sol obljutavi, čime će se ona osoliti? Nije više ni za što, nego da se baci van i da ljudi po njoj gaze. Vi ste svjetlost svijeta. Ne može se sakriti grad što leži na gori. Niti se užiže svjetiljka da se stavi pod posudu, nego na svijećnjak da svijetli svima u kući. Tako neka svijetli vaša svjetlost pred ljudima da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega koji je na nebesima.

- ◆ *Gospodin naš Isus Krist reče učenicima: "Vi ste svjetlost svijetu". I ti si izabran/a da svijetliš. Ti moraš biti svijetlo koje će u svemu i svagdje svijetliti. Gledajući u tebe, to svijetlo, sigurnije će hodati po tami i teškim stazama života. Ti ćeš otkriti svaku pogibao, i oni će po tvom svjetlu i vodstvu mimoći i sretno joj umaknuti. Ti ćeš pokazivati što je dobro a što je zlo, čega će se bojati a čega ne. Neka se ne boje svijeta i njegovih suđenja, kao i progonstva, ali neka se boje da ljaga sa njihovom krivnjom padne na njih. Svjetlo i uzor moraš im biti u točnosti, u revnosti, u trpljenju, u praštanju u svakoj kreposti i svagdje. Dok ti imaš više ljubavi Božje u sebi, više života i svjetla ćeš davati, a čim počneš gubiti ljubav Božju u sebi početi ćeš trnuti, tamniti će tvoje svjetlo za druge. Ako te ljubavi Božanske u tebi nestane, ugasiti će se posve u tebi duhovni život. Ako s tobom i najmanja nečistoća zavlada, budući da si svjetlo tvoje će posljedice biti teške. (Upute za nadstojnice br.57, 58, 59)*

(Ostati nekoliko trenutaka u osobnom promišljanju)

RIJEČ CRKVE I DRUŽBE

Broj 203.

Budući da tržište teži za stvaranjem kompulzivnoga konzumerističkog mehanizma u težnji da proda svoje proizvode, ljudi lako mogu biti zahvaćeni vrtlogom nepotrebne kupnje i potrošnje. Nasilni konzumerizam primjer je kako tehnološko-ekonomska paradigma utječe na pojedinca. Događa se ono što je već Romano Guardini istaknuo: čovjek „prihvća uređaje i tehnologije kako su mu nametnuti dobro osmišljenim planom omasovljenja i proizvodnom mašinerijom. Sve to postaje dio njegova života i, sve u svemu, čovjek to čini s dojmom da je sve to razumno i ispravno“. Ta paradigma navodi ljude da vjeruju da su slobodni sve dok imaju tobožnju slobodu trošenja, dočim slobodu zapravo uživa tek manjina koja raspolaže ekonomskom i financijskom moći. U cijeloj toj zbrci postmoderni čovjek još nije dostigao novu samosvijest koja ga može voditi i usmjeravati, i taj nedostatak identiteta izvor je tjeskobe. Imamo previše sredstava i jedva nekoliko jasnih i beznačajnih ciljeva.

◆ *Hvala ti što si me do sada uzdržavao i hranio i po mojim sestrama me pomagao u mojoj nemoći. Hvala ti za sve. U svemu vidim tvoju nježnu skrb i brigu: i električku i deku koja moja smrznuta uda ogrijeje i ventilator koji me u vrućini glave i bolesti hladi i za lijekove koji mi pomažu, za mile sestre koje me njeguju. Ti im, Isuse moj, sve naplati ovdje i životom vječnim. (Privatni duhovni dnevnik 10.12.1958)*

◆ *Koliko smo mi zahvaćeni potrošačkim mentalitetom? Jesmo li slobodni ili živimo u tjeskobi zbog nametnutih nam trendova koji nas ne vode ka evanđeoskoj slobodi? Koliko smo svjesni da nam je sve darovano i jesmo li zahvalni?*

RIJEČ CRKVE I DRUŽBE

Broj 204.

Sadašnje stanje u svijetu „izaziva osjećaj nestabilnosti i nesigurnosti, koji pak postaje plodno tlo za razne oblike kolektivnog egoizma“. Kada ljudi postanu autoreferencijalne jedinice, zatvorene u same sebe, njihova se pohlepa povećava. Što je čovjekovo srce praznije, to više stvari treba kupiti, posjedovati

i trošiti. U takvim okolnostima gotovo je nemoguće prihvatiti ograničenja koja nameće stvarnost. U tom obzoru nestaje također istinski osjećaj za opće dobro. Ako ta stajališta prevladaju u društvu, društvene norme poštovat će se samo u mjeri u kojoj nisu u oprjeci s osobnim potrebama. Zato nas ne treba brinuti samo prijetnja ekstremnih vremenskih nepogoda ili velikih katastrofa nego i katastrofalne posljedice socijalnih nemira, jer opsjednutost konzumerističkim načinom života, poglavito kada je održiv tek za mali broj ljudi, može dovesti samo do nasilja i međusobnog uništenja.

- ◆ Ako niste vjerne u spašavanju i čuvanju malih stvari, da se ne pokvare, da ne propadnu, nećete biti ni u velikima. Tako na primjer ako neko ne čuva robu, stvari za održavanje čistoće, knjige, cipele, ako ne stavlja na mjesto četke i ostale stvari za čišćenje, ako ostavlja sapun u vodi, ili gazi po mokrome uništavajući tako obuću, kako će ta čuvati druge, veće stvari, kako će moći sačuvati zdravlje djece, odgojiti ih za život, njegovati bolesnike i sestre? Jer ako tako radi, znači da ne shvaća ili da nema savjesti! Tko je nevjeran u najmanjoj stvari, ta je nevjeran i u velikoj. (usp Lk 16,10-11) I zato, sestre drage, nikada se neće moći imati povjerenje u onu koja nije vjerna u malim stvarima i koja nema pravednu savjest!

(Pouka 29. VIII. 1943.)

Što je čovjekovo srce praznije, to više stvari treba kupiti, posjedovati i trošiti. Prepoznaješ li se u ovome? U kojoj mjeri? Kako nadići opsjednutost potrošačkim načinom života? Znamo li biti veliki u malim stvarima? Što nas priječi u tome?

RIJEČ CRKVE I DRUŽBE

Broj 205.

No nije sve izgubljeno. Iako ljudi mogu pasti na najniže grane, mogu se također izdići iznad sebe samih, ponovno izabrati dobro i krenuti iznova, neovisno o bilo kojoj psihološkoj i društvenoj uvjetovanosti. Mogu se iskreno preispitati, prepoznati svoje duboko nezadovoljstvo i krenuti novim putem prema istinskoj slobodi. Nema tog sustava koji može potpuno zatrti našu otvorenost za ono što je dobro, istinito i lijepo, ili sposobnost koju nam je Bog dao da odgovorimo na njegovu milost, koja djeluje duboko u našim srcima. Svakog čovjeka diljem svijeta pozivam da ne zaboravi to svoje dostojanstvo, koje mu nitko nema pravo oduzeti.

◆ Vrtlar presađuje jednu biljku na jedno njemu korisno stablo od kojeg želi imati plod. I otud prima presađena biljka: sok, oblik, lišće, cvijeće, plod i ime. – Tako je i vas Krist presadio u ovu Družbu. I kao što se grane stabla odijevaju u isto lišće, daju isti plod, nose ime stabla iz kojega potječu, tako i vi koje ste po sv. oblačenju i redov. zavjetima presađene u ovu biljku u sv. Crkvi Kristovoj morate odisati jedincatim duhom, živjeti i odisati kao što ustroj Družbe preko Vas proizvodi djelovanje. – Vi mile moje, ovisite o tijelu Družbe, kojoj je srce Krist, mozak Duh Sveti, koji djeluje u svim. Ljubljena djeca srca moga, ostanite svi jedno u Kristu, kao što je Krist molio: „Da budu svi jedno u meni!“ Budimo tako sjedinjeni u Kristu, kako On kaže: „Ja sam čokot a Vi loze!“ (21. XII. 1930.)

Kako ponovno uspostaviti u osobnom i društvenom životu ispravnu ljestvicu vrednota koja je ukorijenjena u Bogu? Kako je živjeti u svakodnevnom životu gdje su izazovi svakim danom sve izraženiji? Znamo li u svakodnevne poslove ugrađivati obilježja milosrđa?

ZAVRŠNA MOLITVA

(Bl. Marija Petković, Tajne duše, str. 130-131)

Hvalu ćemo ti pjevati vječnu – ljubavi tvojoj.
Hvala ti vijekom, ljubavi, slava ti vječna, Bože
veliki i predobri Oče naš nebeski.
Svemoćni tvorče svemira i svakog živog stvorenja.

Svesilni, jaki, vječni, svemogućí,
ti si jedini koji sve možeš što hoćeš.

Ti si izvor svake svetosti!
Ti si vratak svake milosti!
Ti si žarište svake ljubavi!
Početak i središte svake mudrosti!

Ti si Sunce vječne svjetlosti;
ti si izvor sve ljepote.
Ti središte sve blaženosti
o, Oče, raju vječni jedini.

U tebe sve su miline, u tebe sve su krasote.
U tebi sve su slatkosti,
u tebi sve blaženstvo ljubavi.
O Bože, Oče, vječna ljubavi.

Iz ljubavi ti si sve stvorio i učinio!
Iz ljubavi sve uzdržavaš i napajaš!
Iz ljubavi sve opraštaš i spašavaš.
O neizmjerna Očeva ljubavi!

O Bože, Oče moj, ti si ljubav sama!
Od te preslatke ljubavi tvoje.
Ulio si kap u srca djece svoje,
da okušaju slatkosti njene
i čeznu za izvorom te ljubavi vječne.

Kako si dobar, o nebeski Oče!
Kako si milostiv, o Neizmjerni!
Neizmjernost, veličanstvo i svemoć tvoju
prekrío si plaštem ljubavi svoje!

Rim, 29. rujna 2018.

Drage sestre i laici Družbe Kćeri Milosrđa.

U ovom posebnom trenutku, na završetku radnog tjedna prvog Međunarodnog susreta laika i sestara Družbe Kćeri Milosrđa, potrebno je istaknuti ono što nam srce i um govore. Neki od nas došli su na susret samo s idejom pripreme za jubilej Stogodišnjice utemeljenja Družbe.

Međutim, tijekom susreta otkrili smo Božje putove ljubavi i snažne poruke naše Majke Utemeljiteljice.

Hvala svim sestrama koje su s pažnjom i ljubavlju pripremile svaki detalj kako bi osobe koje se nisu poznavale i dolaze iz različitih zemalja: Kube, Čilea, Hrvatske, Argentine, Perua, Paragvaja, Konga i Italije, uspostavile snažan odnos zajedništva i u njemu proživjele sretne trenutke, kao i one zahtjevne, koji su iziskivali odricanje i žrtvu kroz zajednički rad drugačiji od našega svakodnevnog rada.

Hvala za duboko iskustvo molitve, kako osobne tako i zajedničke, u kojima smo kroz simboliku zemlje, vode i cvijeća ujedinili različitost kultura zemalja iz kojih dolazimo.

Napori koje smo ulagali kako bismo razumjeli brata i sestru koji su govorili drugačijim jezikom od našeg, olakšani su entuzijazmom i upornošću sestara koje su sve materijale, molitve i potrebne tekstove prevele na govorne jezike sudionika.

Hvala mladim sestrama koje su nam pjesmom i plesom predstavile ljepote koje nam priroda nudi. Kroz ovaj tjedan iskusili smo toliko ljubavi da smo sigurni kako je naša blažena Majka

Utemeljiteljica bila prisutna u svakom trenutku, potičući u svakome od nas, prema Božjem planu, potrebnu snagu za svakodnevno življenje Milosrđa u našim zajedničkim i osobnim stvarnostima.

Produbili smo poznavanje Crkvenih dokumenata: *Gaudium Evangelii, Laudato Si, Gaudete et Exultate i Amoris Laetitia i dokumente Družbe* koje smo sabrali u brošure pripremljene za formaciju laika Misionara milosrđa, u hodu prema stogodišnjici. U tu svrhu pripremamo i planiramo:

- *Simpozij "Laici i Kćeri Milosrđa dijele istu karizmu milosrđa", koji će se održati u Paragvaju 2019. godine.*
- *Međunarodna misija "Laici Misionari milosrđa i Kćeri Milosrđa svjedoče i naviještaju Očevo milosrđe", Kuba 2020.*
- *Kampiranje "Upoznaj bolje život, djelo i nauk Marije Petković", Perù 2021.*

(Za ove događaje nužno je da ove teme budu obrađene na nivou provincija na način da se provedu odgovarajuće aktivnosti: kampiranje, misije po pojedinim područjima zemlje...).

Radili smo i na Statutu Misionara milosrđa i nastavljamo njegovo proučavanje u zajednicama.

Naša obveza je: vratiti dostojanstvo ljubavi, širiti ljubav u našim školama, domovima, u župskim zajednicama u misijama i u svakoj našoj obitelji.

Potrebno je da se djelo Milosrđa majke Marije širi i osuvremenjuje. Danas su, više nego ikada, Družbi potrebni laici koji će imati povjerenja u sestre u preuzimanju određenih inicijativa i raditi zajedno u "Poslanju milosrđa". Stoga je važno pastoralno djelovanje u našim odgojnim ustanovama. Potrebno je imati na raspolaganju

ljudske i materijalne resurse za evangelizacijsko djelovanje i izraditi projekt za trajnu formaciju svih pastoralnih čimbenika baziran na dokumentima Crkve i Družbe.

U našim zajednicama osjeća se veća potreba za dijalogom, bratskom opomenom, otvorenošću i praćenjem od strane redovnica te vrednovanja osobnih mogućnosti.

Zalažemo se za suradnju u svim mjestima gdje djeluju Misionari milosrđa, za realizaciju pastoralnih projekata s jasnim ciljevima.

Potrebno je spomenuti da je bogatstvo razmjene iskustava i djela Majke ostavilo dubok dojam na nas i bez sumnje otvorilo nas novim spoznajama kojima ćemo obogatiti naše stvarnosti.

Imali smo sreću izbliza biti uz papu Franju i potvrditi njegove riječi iz Evangelii Gaudium:

"Sanjam o misionarskoj opciji koja može transformirati sve, tako da običaji, stilovi, rasporedi, jezik i svaka crkvena struktura postanu odgovarajući kanal za evangelizaciju suvremenog svijeta..." (br. 27). Ovo je naša zadaća, ovo je naša čvrsta odluka.

Bili su to trenutci dubokog iskustva i promišljanja o tome kako je jedna jednostavna i u isto vrijeme snažna žena, vizionarka, obilježila naše živote i nastavlja to činiti govoreći nam: *"Drage sestre, Isus je naš Gospodin. Zbog njega smo ostavile sve, On je naš cilj. Ako je naša ljubav prema njemu velika i naša djela biti će velika i najteže stvari za nas biti će lake. Sve žrtve će proći lako kao da i nisu postojale."* (Kuća Matica, 18. XI. 1928.)

Ne nalazimo druge riječi koje bi izrazile ono što u srcu osjećamo doli:
Hvala Majko Utemeljiteljice!
Hvala Vrhovnoj upravi što nas je sabrala ovdje!

Neka družba Kćeri Milosrđa bude blagoslovljena novim redovničkim zvanjima i osnažena bratskom ljubavlju i suradnjom s laicima. Nastojmo raditi zajedno gledajući naše poslanje kao ono što nas povezuje, vrednujući osobne sposobnosti.

U nama snažno odjekuju riječi: *“Nadam se da ćeš prepoznati Isusovu riječ i poruku koju Bog želi uputiti svijetu preko tvog života. Dopusti da te preobrazi, dopusti Duhu da te obnovi i da se to ostvari kako tvoja dragocjena misija ne bi propala. Bog će je ostvariti i preko tvojih grešaka i teških trenutaka, ukoliko ne napustiš put ljubavi i uvijek budeš otvoren nadnaravnom djelovanju koje pročišćava i prosvjetljava. (Gaudete et Exsultate).*

Ovo je zadaća svih nas koji smo primili milosti i darove Duha na ovom prvom susretu.

Hvala! Mir i dobro!

Norma Rubio, Guadalupe González y Mariela Quintana

Povjerenstvo za redakciju

Bili su to trenutci dubokog iskustva i promišljanja o tome kako je jedna jednostavna i u isto vrijeme snažna žena, vizionarka, obilježila naše živote i nastavlja to činiti govoreći nam: "Drage sestre, Isus je naš Gospodin. Zbog njega smo ostavile sve, On je naš cilj. Ako je naša ljubav prema njemu velika i naša djela biti će velika i najteže stvari za nas biti će lake. Sve žrtve će proći lako kao da i nisu postojale. " (Kuća Matica, 18. XI. 1928.)

(PISMO LAIKA)